

Županijski stručni skup za učitelje povijesti s do pet godina radnoga staža i učitelje pripravnike u osnovnim školama Istarske županije na temu *Nastava povijesti usmjerena prema nastavnim ishodima: konstruktivistički model učenja*, Pazin, 20. travnja 2012.

U Pazinskom kolegiju – klasičnoj gimnaziji održan je 20. travnja 2012. jednodnevni županijski stručni skup za učitelje povijesti s do pet godina radnoga staža i učitelje pripravnike u osnovnim školama.

Nakon uvodnih riječi domaćina Daniela Bogešića, profesora mentora povijesti, koji je predstavio program skupa, riječ je dobila Marijana Marinović, viša savjetnica za povijest iz riječke podružnice Agencije za odgoj i obrazovanje. Njezino se predavanje sastojalo od dva dijela. U prvom je dijelu govorila na temu “Revidirana Bloomova taksonomija i nastava povijesti”. U svome je predavanju Marinović objasnila vezu između kompetencija, ishoda učenja i Bloomove taksonomije. Zatim je pojasnila povijest nastanka Bloomove taksonomije te zašto je bila potrebna njezina revizija. Izvorna taksonomija prikazuje kategoriju znanja kao jednodimenzionalnu, dok je revidirana taksonomija prikazuje kao dvodimenzionalnu. Tako je oblikovana i taksonomska tablica kojom se, prema zaključku predavačice, treba koristiti pri određivanju ishoda učenja u nastavnoj jedinici, nastavnoj temi i nastavnoj cjelini jer upravo ona pruža jasnu i sažetu vizualnu predstavu određene nastavne jedinice, nastavne teme i nastavne cjeline.

Drugi dio predavanja Marijane Marinović nosio je naslov “Nastava povijesti usmjerena prema kompetencijama i ishodima učenja”. Kao i na Županijskom stručnom skupu za učitelje i nastavnike povijesti u osnovnim i srednjim školama održanom u Rijeci 12. siječnja 2012., ukazivala je na razlike između kompetencija i ishoda učenja naglašavajući da kroz nastavu povijesti učenici razvijaju kompetenciju povijesnoga mišljenja. Zatim je govorila o pet temeljnih vještina koje će dovesti do toga da učenik stekne tu kompetenciju te je navela pokazatelje za svaku od njih preporučujući učiteljima da ih kontinuirano i planski uvježbavaju s učenicima tijekom njihova školovanja, temeljeći rad na taksonomskoj tablici.

“Svrha i ciljevi suvremene nastave povijesti” tema je o kojoj je govorio Maurizio Levak, docent na Odsjeku za povijest Odjela za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Upozorio je na to da se svrha i ciljevi suvremene nastave povijesti sve više preispituju zbog političkih, gos-

podarskih i kulturoloških mijena pod čijim se pritiskom sve više favorizira prirodne i tehničke znanosti, a degradira humanističke. Takvi odnosi među znanostima nužno utječu i na odnose prema i među nastavnim predmetima pa stoga dolazi u pitanje budući položaj nastave povijesti unutar školskoga sustava. Predavač je pred mlade učitelje postavio tešku zadaću obrane vodeće uloge nastave povijesti u procesu izgradnje kritičkoga, tolerantnoga i aktivnoga građanina kroz školski sustav.

Kustosica Povijesnoga i pomorskoga muzeja Istre i muzejska pedagoginja Katarina Pcedić ukratko je predstavila Povijesni i pomorski muzej Istre, njegove stalne postavne i zbirke. Zatim je prisutne upoznala s Edukativno-pedagoškim odjelom, zaduženim za predstavljanje i približavanje muzeja različitim skupinama mlađih korisnika, od predškolske do studentske populacije, a koji se uključuje u sve edukativno-pedagoške akcije koje se organiziraju pod okriljem Pedagoške sekcije Hrvatskoga muzejskog društva. Predavanje je popratila slikovnim materijalima s već održanih edukativnih akcija *Kolo od vrimena* i *Dodirimo se morem*, koje su se, sudeći po broju osnovnih škola koje su se odazvale na sudjelovanje, pokazale prilično uspješnima.

Kako se uobičajeni sat povijesti može zamijeniti grupnim istraživanjem pojasnila je polaznicima stručnoga skupa Dijana Muškardin, učiteljica povijesti iz Osnovne škole "Vitomir Širola-Pajo" iz Nedešćine, na primjerima projektne nastave "Stara škola tuče novu" i "Josip Belušić i velocimetar". Kod projektne nastave, naglasila je Muškardin, bitno je jasno odrediti temu te formirati ciljeve, a tek nakon toga potrebno je pristupiti planiranju i izvedbi. Predavačica je slikovnim materijalima i primjerima pojasnila svaki segment projektne nastave čiji je cilj ne samo doći do ocjene kroz aktivnost učenika, već poticati i razvijati kritičke vještine učenika, znatiželju i istraživački duh u proučavanju baštine na lokalnoj razini.

Stručni je skup zaokružila radionica u kojoj su sudjelovali svi sudionici skupa, a koju je vodio Daniel Bogešić. U sklopu radionice trebalo je od ponuđenih nastavnih ishoda i standarda izabrati one koji najviše odgovaraju konkretnoj nastavnoj jedinici ("Uzroci i tijek Prvog svjetskog rata") na osnovnoškolskoj razini. Učiteljima koji su bili grupirani u nekoliko skupina podijeljeni su različiti materijali i izvori prema kojima su morali osmisliti nastavni sat s novim metodičkim pojmovima i uvrstiti primjere učeničkih postignuća, odnosno ishoda, u taksonomske tablice.

Cijeli je skup, a osobito radionica, bio izuzetno koristan i edukativan. Pogotovo zbog toga što je organiziran tako da su se morali odazvati isključivo učitelji pripravnici povijesti i oni s do pet godina radnoga staža, što je bitno utjecalo na ozračje i samu interakciju među sudionicima. Mladi su učitelji mogli višoj savjetnici Marinović iznijeti probleme s kojima se susreću pri pisanju priprema i pripremanju za polaganje stručnih ispita jer su to problemi većine pripravnika, o čemu su se prije informirali uglavnom kod starijih kolega koji su stručni ispit već položili. Pomak u tom smjeru zaslužuje pohvale, kao i stručni skup u cjelini.

Roberta Cvek

Aktivnost Istarskoga povijesnog društva – Società storica istriana u 2011. godini

Istarsko povijesno društvo svojom je raznovrsnom djelatnošću tijekom 2011. privuklo novih dvadesetak članova, čime se njihov ukupan broj popeo na 65. Vrijedi istaknuti kako preko polovice čine zaposleni u visokom školstvu, znanosti, arhivskim i muzejskim institucijama, a široko su zastupljeni i nastavnici u osnovnim ili srednjim školama te studenti povijesti, čime je u kratkom roku opravdana teza kako udruga posvećena promicanju poznavanja povijesti može u Istri privući značajan broj interesenata.

Aktivnost Društva tijekom 2011. uvelike se temeljila na zamislima ili započetim projektima iz 2010. godine. Pokretanje historiografskoga časopisa okrenutoga istarskoj tematici uspješno je realizirano objavljivanjem prvoga broja godišnjaka *Histria*, a započete su pripreme za izdavanje drugoga broja koji će slijediti zacrtanu koncepciju, uz proširivanje Uredničkoga odbora inozemnim članovima. Jednako uspješno protekla je i organizacija međunarodnoga znanstvenog skupa “150 godina od uspostave Istarskog pokrajinskog sabora u Poreču” (13. – 15. listopada 2011.) u suradnji sa Zavičajnim muzejom Poreštine. Trodnevni je simpozij okupio tridesetak izlagača, u rasponu od mladih znanstvenika do renomiranih povjesničara iz Hrvatske, Italije, Slovenije i Poljske, a trajan će historiografski prilog navedenoj temi biti i planirano izdavanje zbornika radova. Društvo je bilo uključeno i u organizaciju znanstvenoga skupa 37. *Susreti na dragom kamenu* na temu “Proština 1921.: 60 dana otpora” (9. – 10. prosinca 2011.) u Puli.